

tus

elődési

erek

853-1

1913.

tt nagy-

évi V.

legelő-

a töke-

kielé-

tember

ra be-

letvén,

ő meg-

hó 10.

etik az

lapján.

megjelö-

ók, jég-

hó 21

ajtó.

1913.

eresett

13. évi

ensteiu

vetelés

sielegi-

ber hó

becsült

annak

szszám

4. évi

órája

k. vég-

egjelö-

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi fel.
Azonkívül az összes hír-
: : detési irodák. : :
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 166. szám.

Péntek, július 24.

A produktív és improduktív életpályákról.

Iskoláink beszámolója. — Az állami felső
kereskedelmi iskola értesítője.

Nagybecskerek, jul. 24.

Sokszor elmondtuk már mi is, de sajnos, még nagyon sokáig lesz nálunk aktuális az, amit Knyaskó Lajos igazgató a felső kereskedelmi iskola ezidei értesítőjének bevezető cikkében fenti cím alatt elmond. Egy Angliából keltezett cikk alapján mondja el, hogy azt a megdöbbentő tapasztalatot tették, hogy újabb időben a kereskedelmi életpályák iránti vonzódás mintha nem látszanék oly nagyra, jelentősnek, mint azelőtt és mintha újabbban kevesebb kiváló tehetségű ifjú lépne gyakorlati pályára és ehelyett inkább a tudományos, hivatalnoki stb. életpályákat ösztönli al a kiválóbb képessége révén nagy alkotásokra hivatott ifjúság. A felriadt közvélemény valószínűleg nemzeti veszedelmet lát ebben a jelenségben, mert benne az angol világhatalom, világgazdaságnak nagyságának alapját látja megtámadva.

E bajt még csirájában kell elfojtani, sürgetik és követelik a társadalom minden rétegében és hangos kárhóztatással tiltakoznak a jelentkező egészségtelen irányzat miatt. Keresik is az orvoslás útjait, hogy miként lehetne a veszélyeztetett egyensúlyt helyrebillenteni és a kiválóbb képességű ifjakat a gyakorlati életpályákra terelni.

A hatalmas angol nemzet ezen törekvéseiből nagyon sokat tanulhatnánk mi is, ahol a produktív, a gyakorlati életpályák igaz megbecsülésében, sajnos, még mindig a kezdet kezdetén vagyunk és egyhamar aligha számíthatunk arra a forradalmi átalakulásra, mely társadalmunk téves életfelfogását gyökeresen megváltoztatja és a gazdasági és kulturális fejlődésben előjáró nemzetek példáját kövessük.

A mi intelligens ifjúságunk óriási tömege mind fokozottabb mértékben lepi el a gimnáziumokat és a gyakorlati életpályákat éppen azok az elemek kerülnek a legkövetkezetesebben, akik akár kiváló értelmi erejükkel, akár vagyoni viszonyaikkal fogva a legbiztosabban szerezhetnék meg a függetlenségüket és teremthetnék nagyot és maradandót. Innét van a nagy nemzeteknek az a meg nem szűnő törekvése, hogy az ifjú nemzedék legkiválóbb képességű, legkiválóbb értelmű ezreit és ezreit, a legelőkelőbb családok gyermekeit neveli a kereskedelem szolgálatára.

Nagyon szomorú nálunk az erre vonatkozó következő statisztika: az ipari, gazdasági, kereskedelmi és bányászati szakiskolákba és pedig összesen 212 szakiskolába járt összesen 20500 tanuló. Ezzel szemben 215 középiskolába járt 75368 tanuló és így a 3-mal több középiskolába 48868-cal több tanuló járt, mint a produktív pályákra nevelő iskolákba. Hogy azután a gimnáziumok falain belül mennyi illúzió foszlik szét, azt kiáltóan kiténtetik a következő számok. A 75000-nél több középiskolai tanuló közül elégtelen előmenetelt tanúsított 14125, elégségesnél

többre nem vitte 41136, vizsgálatot nem tett 2381 és így a követelményeknek teljesen megfelelt mindössze csak 17726, ami az egésznek csak 23%-a. És hogy az iskola falain túl, kint az élet mennyi további illúziót semmisít meg, azt nyilvánvalóvá teszi az a tapasztalati tény, hogy az éhbéknél alig valamivel jobban díjazott hivatali pályákért ezrével és ezrével tülekednek a félbenmaradt, sőt a diplomás emberek is.

Ezt a szomorú és egészségtelen jelenséget látva, bizony sajnos, még nagyon sok időnek kell elmúlni és nagyon sokszor kell a fentiekét elmondani, míg végre a produktív életpályák megbecsüléséhez jutunk, pedig aligha itt nincs ennek már a tizenkettedik órája. Kétségtelen, hogy közgazdasági és társadalmi életünk egyik legsúlyosabb baja a produktív és improduktív életpályák aránytalan megoszlásában rejlik.

Az állami felső kereskedelmi iskolába a múlt tanévre beiratkozott összesen 114 tanuló és pedig az alsó osztályba 45, a középsőbe 38 és a felsőbe 31. A tanév folyamán kimaradt 6. Vallásra nézve volt: 49% róm. kath., 18% gör. kel., 5% gör. kath., 6% ág. ev., 2% ev. ref. és 20% izr.

A tanév végén osztályzatot nyert 117 tanuló közül átment 57 tanuló (55%), javító vizsgálatra utasított 32 (31%), osztályismétlésre utasított 14 tanuló (14%). A felső osztály 31 tanulója közül csak 21 tanuló becsátított érettségi vizsgálatra, kik közül kettő az érettségi írásbeli vizsgálaton megbukott, a többi átment.

A tanulók ismereteik gyarapítása végett több ízben meglátogatták a helybeli gyártelepeket, egy ízben Temesváron voltak az ottani gyár- és ipartelepek látogatása végett, nagyobb kirándulást rendeztek Fiuméba, Velenczébe és Triesztbe.

A tanári kar 4 rendes, 1 szolgálatra beosztott, 3 óraadó tanárból állott. A tanári kar társadalmi s kulturális munkásságát kiemeli az értesítő. A tanári kar több tagja előadást tartott a Szabadliceumban.

Mint rendkívüli tárgyat tanították a szerb nyelvet, amit nem lehet eléggé helyeselni. A szerb nyelv tanulására 33 tanuló jelentkezett, kiket két csoportban, heti 3 órában Burget József főgimnáziumi tanár tanított. Volt továbbá gyorsírás és gépirás tanfolyam, igaz van az értesítőnek, hogy a gyorsírásnak ma már a kereskedelmi iskolában rendes tárgynak kellene lennie. Tartottak továbbá tüztöltőtanfolyamot is, amelyen az erre a szolgálatra alkalmas tanulók vettek részt és igen szép eredményre végződött.

A szegénysorsu tanulókat igen jelentékeny segélyezésben részesítették. 5 tanuló részesült ösztöndíjban összesen 2000 K értékben, 19 tanulóknak elengedtek 1550 K tandíjat, a deáksegítő egyesületből tankönyvszegélyben részesült 54 tanuló, akik 579 drb könyvet kaptak használat végett, nyolc tanuló készpénzsegélyben részesült összesen 360 K-t, 3 tanuló pedig ruhaszegélyben, mely utóbbi 103 K kiadást jelent. Összesen 70 tanuló részesült 5373 K értéknek megfelelő segélyben.

Különbféle jelentések, a tanulók névsora, statisztikai táblázatok, az iskola szervezete, rendtartási szabályok, az jövő évre vonatkozó jelentés, a használandó tankönyvek jegyzéke egészítik ki a kitűnően szerkesztett értesítőt.

Sz. A.

HIREK.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Július 24.

Barométer emelkedik 749.1. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 22.3 C°. Hőmérséklet: maximum 23-án 35.6 C°, min. ma reggel 16.3 C°. Csapadék 16.6 mm. Felhőzet Cu3. Szélirány és erősség NW4.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűrtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **A kaszinótársulathól.** A nagybecskereki Kaszinó-Társulat tegnap este választmányi ülést tartott dr. Perisics Zoltán igazgató elnöklésével. Az ülésen résztvettek Bielek Antal aligazgató, Szabó Károly háznagy, Broncs Ernő, Erdős Béla, Kiss István, Ládai Kálmán, dr. Nagy Dezső, Rektorisz Károly váltagok, Száviás Sándor jegyző. Az ülésen ismét több új rendes tagot vettek föl és pedig Rezmicsék Emil nyug. ezredest, Kern Aurél és dr. Keller Sándor kir. törvénytudókat és dr. Obadeanu Pál ügyvédet.

— **A nemzetközi Ito-kongresszus.** Zürichben f. évi szeptember hó 2., 3. és 4-ikén lesz a nemzetközi Ito-kongresszus. A kongresszuson a magyar Ito-szervezet részéről dr. Klein Mór főrabbi vesz részt a kongresszuson.

— **Az üzleti záróra.** A kereskedelmi miniszter a következő körrendeletet intézte az iparhatóságokhoz:

Az üzleti záróráról szóló 1913. évi XXXVI. törvények végrehajtása tárgyában 1913. évi augusztus hó 7-én 6550. szám alatt kiadott rendelet 9. §-a kimondja, hogy a törvénynek az a rendelkezése, mely szerint a hatálya alá tartozó üzleteket, irodákat, raktárakat a napnak bizonyos szakába zárva kell tartani, nem magyarázható mindig a szó szoros értelmében. Nevezetesen azokban az esetekben, melyekben az illető helyiségek a törvény hatálya alá tartozó üzleti célok mellett a törvény által nem érintett üzleti célokra is, avagy egyáltalán nem pusztán üzleti célokra szolgálnak, a törvénynek a zárvatartásra vonatkozó rendelkezését azokra a cikkekre vagy arra az üzletágra nézve, melyre e rendelkezés kiterjed, csak árusítási tilalom gyanánt kell felfogni, míg magának az illető helyiségnek bezárása, tekintettel e helyiségnek arra a rendeltetésére, mely nem vonható a törvény hatálya alá, nem követelhető. A végrehajtási rendelet 9. §-a azonkívül azonban azt is kimondja, hogy a hatóságoknak ügyelniük kell természetesen arra, hogy az előző bekezdésben foglalt rendelkezés a törvény célzatának kijátszására ne vezethessen. Ne legyen nevezetesen lehetséges az, hogy az üzlettulajdonos mellékesen oly rendeltetést is adván nyílt árusítási üzletének, melyre a törvény hatálya nem terjed ki, ez alapon a zárási kötelezettség alól mentesüljön. A törvény célzatának kijátszására vezethet azonban a végrehajtás során tapasztalt s illetve tudomásomra jutott az az eljárás, hogy több — nagyobbára élelmiszerárúszó — kereskedő üzleteknek mellékesen oly jellegűt is ad, mintha

az élelmicikket helyben fogyasztó vendégek részére kiszolgáló üzlet is volna. Ezek az üzletek azután az egyébként kifelé árusítani szokott élelmicikkeket ültő vendégek részére szolgáltatják ki és így üzletük ezen kettős minőségénél fogva kedvezőbb helyzetben van, mint azoké, akik az élelmicikkeket csak árusítják s így az az elv, amely e törvényben kifejezésre jut és amely a versenyviszonyok kiegyenlítését is célozza, nem érvényesülhet. Ezen viszásság megszüntetése érdekében e rendelet 9. §-ának második bekezdése olyképp értelmezendő, miképp olyan élelmicikkeket árusítók, mint pl. fűszer- és csemegekereskedők, akiknek üzlete általában azzal a rendeltetéssel bír, hogy a közönség szükségletét után át való árusítással elégítse ki, a törvény 1-ső szakaszában megállapított időben zárjanak, még ha azok üzletükben mellékesen esetleg ültő vendégek részére is szolgáltatnak ki a rendes üzletük körében árusítani szokott élelmicikkeket.

— **Egyházzenei tanfolyam Szegeden.** A július hó 30-ától augusztus hó 8-áig Szegeden rendezendő egyházzenei tanfolyam iránt az érdeklődés az ország minden részéből nagyfokú. Eddig az esztergomi, kalocsai, eszterházi, erdélyi, nyitrai, székesfehérvári és pécsi egyházmegyéek kántorai lesznek képviselve. A tanfolyamot az Országos Magyar Cecilia-Egyesület felkérésére dr. Horváth Győző kalocsai segédpüspök nyitja meg és ugyan ő tartja a tanfolyam utolsó napján az ünnepélyes hálaadó istentiszteletet. A tanfolyam részvételi költsége 40 korona, mely a helyi plébános előterjesztésére az egyházmegyei hatóságnak engedélyével az egyház pénztárából utaltatik ki a jelentkező kántoroknak. A tanfolyamra jelentkezéseket annak vezetője fogad el (Járosy Dezső, Temesvár, Szeminárium), ki az érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással.

— **Nagy zivatar Felsőeleméren.** — **Meggyulladt szalmakazalok.** Felsőeleméren ma éjjel nagy zivatar vonult végig, ugyanugy, mint Nagybecskereken. Eleméren a villám több ízben lecsapott, így Jankov Szekula földesgazda udvarán felhalmozott szalmakazalokba is, amelyeket a villám tüze lángba borított. Az egyik kazal az elősietett tüzoltók buzgó munkája dacára teljesen leégett, a másikat azonban sikerült megmenteni.

— **Halálos játék a vízben.** Végzetes fürdőzés volt tegnapelőtt Temesvárott a szabadfürdőben. Till Henrik asztalosinas fürdött itt Lazi Mihály asztalossegéddel. Fürdőzés közben játékból Lazi Mihály a víz alá buktatta Tillt. Till, hogy a buktatást elkerülje, tovább ment a vízben, miközben a mély vízbe jutott. Az inas uszni nem tudott, a mély vízben elmerült s mire segítségére jöttek, már elűnt a hullámokban.

— **Leesett az eperfáról.** Sulyos bal eset ért tegnap Temesvárott a Gyárvárosban egy karánsebesi hentesegédet. Tonna a Jánosnak hívják az illetőt, aki tegnap délelőtt Karánsebesről gyalog érkezett Temesvárra. Dél tájban a Gyárvárosba ment, ahol megéhezve felmászott a Magyar-utca 29. számú ház előtt levő eperfára, hogy éhségét valamelyest csillapítsa. Eprézés közben hirtelen kicsuszott lábai alól az egyik ág és Tonna hanyat dülve zuhant a fáról. Az értesített mentők a henteslegényt sulyos belső sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Veszedelmes kártyapartner.** Veszedelmes kártyázás színhelye volt tegnap délelőtt a temesvári Nándor-kaszárnya. Két közvitész, Dracska Zsiva és Paprika Péter kártyázás közben összeszólalkoztak egymással, Dracska bajonettjéhez kapott és azzal kétszer mellbeszurta kártyapartnerét, aki vértől borítva rogyott össze. Amikor Dracsát emiatt le akarták fogni, maga ellen fordította oldalfejtését és hasba szurta magát. Paprika Pétert sulyos sérüléseivel a helyőrségi kórházba, Dracsát pedig, aki csak jelentéktelenül sérült meg, a katonai fogdába szállították.

— **Gyilkosság a leánya becsületéért.** Karánsebesről jelentik: Zsurka Miklós viszonyt folytatott Zsurka Luka bolvási lakos leányával. Zsurka Luka tegnap rajta kapta, amint leányával szerelmeskedett és két másik emberrel együtt üldözőbe vette a legényt. Hosszas hajszá után el is érték és botokkal, vas-

villával agyonverték. Zsurka Lukát és két segítőjét letartóztatták.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Sport.

× **Footballmérkőzés.** Vasárnap, július 26-án a „Nagybecskereki Munkásképző Test-edző Köre” I. b. csapata Törökbecsére rándul az ottani „Törökbecsei Sport Klub” I. csapata meghívására footballmérkőzésre. Az NMTK. következő csapatösszeállításban fog szerepelni: Kapus: Moity; hátvéd: Kovács és Kazda; fedezetsor: Markovics, Mihajlovics és Demin; csatársor: Pfeiffer II., Wilhelm, Glücksmann, Ott és Pálffy. A mérkőzés a Gradiska-ligetben lesz d. u. 5 órai kezdettel, mely után esti 9 órai kezdettel a „Royal” szálló nyári helyiségében táncmulatság lesz, melyre szívesen látják a nagybecskereki sportközönséget is. Tekintettel a csekély utiköltségre és a kedvező vasuti összeköttetésre valószínűleg sokan fognak átrándulni erre az alkalomra Törökbecsére.

Ultimátum Szerbiának.

A monarchia ultimátumot intézett Szerbiához. — Negyvennyolc órai határidőt adott — A legteljesebb és legmesszebbmenő elégtételt követeli.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Szerbiával szemben főnálló lehetetlen és türehtelen helyzetben ma végre megtörtént a döntő lépés. A monarchia követete tegnap este 6 órakor átadta Belgrádban monarchiának ultimátumszerű jegyzékét, amely a monarchia méltóságának megfelelő legenergiusabb és leghatározottabb hangon a legmesszebbmenő és legteljesebb elégtételt követeli Szerbiától, miután kiderült, hogy a szerajevói gaz merénylet szervezése Szerbiából ered.

Az alábbiakban bő kivonatban közöljük a monarchiának Szerbiához intézett ultimátumát s az ultimátum átadásának körülményeit:

Tisza István gróf miniszterelnök megismerteti az ultimátumot az újságírókkal.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma éjjel 12 óra felé Tisza István gróf miniszterelnök magához kérte a fővárosi lapok szerkesztőit és felolvasta előttük a Szerbiához intézett demarche szövegét, amely ultimátum természetével bír, amennyiben a két kormány között ebben a kérdésben több jegyzékváltás nem lesz.

Az ultimátum.

Az ultimátum maga három részből áll.

Az első rész figyelmezteti Szerbiát, hogy az annexió idején 1909 május 31-én a következő kijelentést tette a császári és királyi kormány előtt:

Szerbia elismeri, hogy Bosznia-Hercegovinában az annexió befejezett tény és hogy ez az annexió Szerbia jogait semmiben sem érintette és hogy alkalmazkodni fog a hatalmának a berlini szerződés 25-ik cikkében foglalt határozataihoz. A szerb kormány ahelyett, hogy beváltotta volna az 1909 május 31-iki deklarációjában vállalt ünnepélyes kötelezettségét, mitsem tett a mozgalom elnyomására. Tétlenül türtte a különböző egyesületek, szervezetek monarchiaellenes magatartását, a sajtó féktelen hangját, katonatiszteknek és állami hivatalnokoknak felforgató cselekedetekben való részvételét.

A június 25-iki merénylet tetteseinek vallomásából kiviláglik hogy

az összeesküvést Belgrádban szőtték,

a náluk levő és a merényletbe használt fegyvereket a Narodna Obrana kötelékébe tartozó szerb tiszteltől és hivatalnokoktól

kapták és végre ezeknek a fegyvereknek Boszniába való eljuttatását a szerb határszolgálat formális közreműködésével hajtották végre. A vizsgálat ezen kiderült eredményei szerint lehetetlen hogy a császári és királyi kormány továbbra is a várakozás és béketűrés álláspontján maradjon.

Ezért, hogy az 1909. évi Szerbia részéről vállalt kötelezettségnek újabb ünnepélyes formát adjon, a császári és királyi kormány a szerb kormánytól a kormány hivatalos lapjának július 26-iki számában

a következő nyilatkozatot követeli:

A szerb kormány elítéli az Ausztria-Magyarország ellen irányuló propagandát, vagyis azon irányzat összességét, amely végeredményében az osztrák magyar monarchiához tartozó egyes területek elszakítását célozzák és szintén fájjalja ezen bűnös üzelmek gyászos következményeit.

A királyi kormány továbbá őszintén sajnálja, hogy szerbek és szerb hivatalnokok résztvettek ebben a propagandában és ezzel megzavarták azon jó szomszédi viszonyt, melynek betartására magát a szerb királyi kormány az 1909. évi május 31-iki nyilatkozatában ünnepélyesen kötelezte. A királyi kormány helyteleníti és elutasítja magától az Ausztria-Magyarország bármely része lakóinak sorsába való beavatkozás minden gondolatát és a legnagyobb szigorral jár el az ellen vétőkkel szemben. Ez a nyilatkozat egyidejűleg öfelsége a szerb király napiparancsában hozatik a hadsereg tudomására és a hadsereg hivatalos lapjában közzétetik.

Ezenkívül

kötelezi magát a szerb királyi kormány

a következőkre:

1. Megakadályoz minden olyan kiadványt, mely a monarchia elleni gyűlöletre izgat és megvető.

2. Azonnal feloszlatja a Narodna Obrana nevű egyesületet és elkobozza a propaganda összes eszközeit, nyomtatványait. Minden olyan társaság és szervezet ellen eljár, mely az osztrák-magyar monarchia elleni propagandával foglalkozik. A királyi kormány gondoskodni fog róla, hogy a feloszlatott egyesületek sem más név alatt, sem más formák között ne folytathassák működésüket.

3. Kiküszöbölje a szerb közoktatásból tantestületekből és tanszerekből mindazt, ami az Ausztria-Magyarország elleni propagandát terjeszti, vagy arra alkalmas.

4. Eltávolítja a hadseregből és az állami hivatalokból mindazon tiszteket és hivatalnokokat, kik résztvesznek a monarchia elleni propagandában. A császári-királyi kormány fentartja magának, hogy ezek neveit és cselekedeteit közölje a szerb kormánynyal.

5. Elfogadja a császári, királyi kormány szerveinek Szerbiában való közreműködését a monarchia területi építése ellen irányuló felforgató mozgalom leküzdése körül.

6. Birói vizsgálatot indít a jun. 28-iki összeesküvés szerb területen levő részesei ellen. Ebben a vizsgálatban a császári, kir. kormány által kiküldött hatósági szervek is résztvesznek.

7. Sürgősen elfogadja a szerb kormány Dankosich Vria őrnagyot és az állítólagos Cigánievits Milán nevű szerb hivatalnokot.

8. Hatékony intézkedésekkel megakadályozza a szerb hatósági közegeknek fegyverek, robbanószerek határon átesempészése körüli közreműködését. Elbocsátja és szigorúan megbünteti a sabáci és a hosnici határszolgálatot teljesítő közegeket, kik a szerajevói bűntetteknek megengedték a határ átlépését és ezáltal segítségükre voltak.

9. Magyarázatot ad a császári és királyi kormánynak szerb hivatalnokoknak úgy Szerbiában, mint az ország határán kívül tett igazolhatatlan nyilatkozataiért.

10. Késedelem nélküli értesíti a császári és királyi kormányt a fent elsorolt rendszabályok foganatosítása tárgyában és a császári és királyi kormány

legkésőbb szombaton, 25-én este 6 óráig várja a szerb királyi kormány választát.

Belgrádban oktatták ki a merénylőket.

A harmadik részben a jegyzék több pontban beszámol a szerajevói törvényszék által Princip és társai ellen indított vizsgálat eredményéről, melyben megvan a bizonyítékok arra nézve, hogy Belgrádban oktatták ki a merénylőket, hogy Dankosich Vria Princippel lövőgyakorlatokat végeztetett a Belgrád melletti erdőben és hogy az összes bombák a kragujeváci arzenálból származnak.

A demarche bejelentése a képviselőházban.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a mai ülésen bejelent a demarchot a képviselőházban és hogy azt az ellenzék vita tárgyává teheti.

A délutáni jelentések.

Az ellenzék és a helyzet — A demarche bejelentése a képviselőházban. — Utasítás nagyköveteinkhez. — A jegyzék hatása Belgrádban. — Franciaország és Oroszország kontrademarchea. — Szerb hadikészülődés. — A hatás Berlinben. — Montenegró Szerbia mellett.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sajtó valamennyi organuma első helyen közli a monarchiának a szerb kormánynak intézett jegyzékét, melyet belgrádi követünk tegnap délután hat órakor adott át. A szocialista „Népszava” kivételével a magyar sajtó valamennyi organuma pártkülönbség nélkül osztatlan helyesléssel fogadta a monarchia energikus lépését és azt az előzmények után és külügyi kormányunk valóban önmegtagadásig menő türelme után teljesen jogosultnak látja. A miniszterelnök késő éjjel kérte magához a budapesti napilapok szerkesztőit, akikkel személyesen közölte a monarchia demarcheát.

A lapok szerkesztősegeiből vettek tudomást még az éjszaka a jegyzék tartalmáról az ellenzéki képviselők, akiknek körében szintén pártkülönbség nélkül az volt a felfogás, hogy külügyi kormányunk helyesen járt el, amikor szigorúan megsabta a maga indokolt kívánságait és amikor e kívánságok teljesítésére 48 órai határidőt szabott.

Andrássy Gyula gróf egyik napilap munkatársa előtt még az éj folyamán kijelentette, hogy a jegyzéket helyesli, annak tartalmát hatályosnak és megfelelőnek találja.

A miniszterelnök a napilapok szerkesztőinek még tegnap este kijelentette, hogy ma napirend előtt ismertetni fogja a tényállást a képviselőházzal és sürgős interpelláció alakjában készséggel hozzájárul az elnökség ahhoz, hogy a monarchia világtörténelmi jelentőségű lépése a képviselőházban megvitassék. Andrássy Gyula gróf még az éjszaka folyamán jelezte, hogy a mai ülésen fel fog szólalni.

Illetékes helyről lapunk munkatársa előtt ma hangoztatták, hogy a jegyzék-

nek erélyes hangját a már nagyon előrehaladt szerajevói vizsgálat feltétlenül igazolja, mert a vizsgálat már most is olyan tüneteket állapított meg, amelyek kétségtelenné teszik a szerb kormány óriási mulasztásait. Szerbia akkor jár el helyesen, ha a konfliktust elkerüli és a monarchia óhajait teljesíti. Nem lehet teljesen kizártnak tartani, hogy ezt Szerbia megteszi, éppen azért, bár tagadhatatlan, hogy a monarchia lépése igen határozott és igen komoly, a háborús bonyodalom bizonyossága még ebből nem következik. Alkudozásnak, vagy hosszas eszmecsereinek tárgya a monarchia jegyzéke semmiesetre sem lehet.

Általános megnyugvást kelt, hogy a kormány mindenekelőtt a gazdasági és pénzügyi érdekek teljes megoltalmazásáról gondoskodott. A pénzügyminiszter már tegnap délután tanácskozott a nagybankok képviselőivel, akik teljes tudatában vannak a rájuk váró feladatnak és kijelentették, hogy a nyújtott hitelek fentartják, sőt hitelképes kisebb intézetek és magánosok fokozottabb támogatásával az esetleges zavaroknak elejét veszik. A pénzügyintézetek képviselőivel tegnap már tanácskozások folytak arról is, hogyha a szükség beáll, úgy a pénzügyi támogatása céljából az Osztrák-Magyar Bank és a kormány közbejöttével megfelelő organizáció fog létesülni.

Meg lehet állapítani, hogy a közvélemény teljes mértékben helyesli a monarchia e lépését s hogy ebben a kérdésben Magyarországon pártok nincsenek, de meg lehet állapítani azt is, hogy a közönség-teljes nyugalommal és hidegvérrel, azaz a körülmények által teljesen indokolt józansággal itéli meg a helyzetet.

Az ellenzék és a helyzet.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtti ülése előtt az ellenzéki pártok értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az ország biztonságát föléje helyezik a pártérdekeknek, de az ellenzék álláspontját a kormánynyal szemben továbbra is fentartják.

A demarche bejelentése a képviselőházban.

A képviselőház ülését pontban tíz órakor nyitja meg Beöthy elnök.

Napirend előtt Tisza István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és bejelenti, hogy Giessel báró belgrádi követünk tegnap átnyújtotta a szerb kormánynak a monarchia követeléseit. Miután a jegyzék felolvasásától a Ház elállott, elmondja a miniszterelnök, hogy a jegyzék előbb is elkészülhetett volna, de alaposan akarták elvégezni a szerajevói vizsgálatot, amelynek eredményét közölték nagyhatalmakkal. Azzal fejezi be beszédét, hogy a monarchia szándékai békésül és hogy Szerbián mulik, hogy viselkedni kell-e a végső konzekvenciákat.

Riadó taps kísérte a miniszterelnök szavait, amelynek lecsillapulta után Andrássy Gyula gróf szólal fel. Kijelenti, hogy régtől fogva az a meggyőződése, hogy helyzetünk Szerbiával szemben irathatatlant. Dacára annak a nagy ellentétnek, mely az ellenzék és a kormány között fönnáll, a szövetkezett ellenzék nevében kijelenti, hogy az ellenzék hazafias kötelességének eleget tesz, de kéri, hogy az illetékJavaslatot vegyék le a napirendről.

Tisza István gróf miniszterelnök emelkedik föl ismét szólásra s előadja, hogy az a javaslat, amely a napirenden szerepel, tartalmával nem alkalmas arra, hogy izgalmakat keltsen. Letárgyalása után vizsgálat tárgyává lehet tenni, hogy belekezdjen-e a Ház a többi napirendre tűzött javaslatok tárgyalásába.

Andrássy Gyula gróf 10 perc szünetet kért, amely alatt az ellenzék újra tanácskozik s elhatározzák, hogy belemennek az illetékvita folytatásába.

Az elnök újból megnyitva az ülést, Andrássy Gyula gróf szólal föl s előadja, mivel a kormány és többség nem hajlandó az illetékvita tárgyalását elhatalmasítani, az ellenzék belemegy annak normális tárgyalásába, ha azonban új javaslatot tűznének ki, az ellenzék ebben provokációt látna.

Beöthy elnök kijelenti, hogy az illetékvita befejezése után új javaslatot nem tárgyal a Ház, amire áttértek az illetékJavaslat 71. §-ának tárgyalására, amelynek során Preszly Elemér és Csermák Ernő szólaltak föl.

Az ülés folyik.

Utasítás nagyköveteinkhez.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti:

Németország, Franciaország, Olaszország, Oroszország, Törökország és Angliában akkreditált cs. és kir. nagyköveteinek a következő utasítás adatott, amelyet a nagykövete a mai délelőtti folyamán tartoznak végrehajtani:

A cs. és kir. kormány kényszerítve látta magát arra, hogy esütörtökön, e hó 23-ikán a belgrádi cs. és kir. követ útján a következő jegyzéket küldje a szerb kir. kormánynak:

(Itt következik a belgrádi kormányhoz intézett jegyzékünk teljes szövege.)

Azután az utasítás így folytatódik:

Bátor vagyok arra kérni excelenciádat, hogy a jegyzék tartalmát közölje az-

zal a kormányval, amelynek akkreditálva van.

Egyben felszólítja az utasítás a nagyköveteket, hogy kísérik magyarázó fejtegetésekkel a jegyzék átadását.

Az utasítás így végződik:

A császári és kir. kormány biztos abban, hogy visszhangra talál minden civilizált nemzetnél az az álláspontja, hogy nem engedhető meg, hogy a királygyilkosság fegyverre váljon, melyet politikai harcokban használnak. — (Aláírva Berchtold.)

A jegyzék hatása Belgrádban. Franciaország és Oroszország kontrademarchea.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Pasic miniszterelnök ma hajnalban öt órakor váratlanul visszaérkezett Belgrádba.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Belgrádban este 8 órakor kezdett elterjedni a híre, hogy a monarchia demarchea megtörtént s a hír az egész városban nagy izgalmat keltett. Giessel báró a jegyzék átnyújtása után nyomban visszatért a követségi palotába, ahol Storck követségi tanácsossal sifrizott táviratot szövegezett meg, amit nyomban átvittek Zimonyba, ahol föladták. Előzőleg azonban telefonon közölte Berchtolddal és Tiszával, hogy a jegyzék átadása megtörtént.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Este 7 órakor érkezett Belgrádba a szeptérvári távirati ügynökség hivatalos értesítése, hogy ott a szerbektől kontrademarche-nak nevezett diplomáciai intervenció Franciaország és Oroszország részéről az ott akkreditált nagyköveteknél már két órával előbb megtörtént.

Csütörtökön délután 4 órakor a monarchia belgrádi demarche-át két órával megelőzve az orosz és francia kormányok képviselőiben körjegyzék intéztették a Szentpétervárot akkreditált államok követeihez, melyben az foglaltatik, hogy a két kormány kívánsága az, hogy a monarchia részéről a szerb kormányhoz semmiféle olyan felszólítást ne intézzenek, mely a szerb nemzet függetlenségét és önérzetét sérti.

A belgrádi sajtóiroda részéről erről az összes szerb lapok értesítést kaptak, aminek a révén a belgrádi közönség is értesült s erre leirhatatlan lelkesedés támadt Belgrádban. A szeptérvári eseményről azonnal jelentést tettek Péter királynak és Sándor trónörökösnek is.

A hatás Berlinben.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Éjjel 11 órakor jutott köztudomásra a monarchia jegyzéke s általános konsternációt keltett, mert nem voltak elkészülve ilyen erőlyes hangra. Az az általános vélemény, hogy a jegyzék belenyul Szerbia felségjogaiba és hogy Szerbia vagy teljesen meghajlik, vagy a háboru elkerülhetetlen.

Szerbia hadikészülődései.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Éjjel 11 órakor kettős katonai őrzatok jártak be a várost amelyeknek vezetői a tiszteket magukkal hívták. Éjjel után zárt borítékban utasításokat kézbesítettek a lovas- és tüzértiszteknek. Minden jel arra mutat, hogy a belgrádi helyőrséget mozgósították. Tegnap éjjel hír szerint két hadosztályt mozgósítottak.

Montenegró Szerbia mellett.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Triesztből sürgönyzik: A trieszti „Piccolo“ munkatársa beszélgetést folytatott Vukoties montenegrói miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy Szerbia sértést vagy fenyegetést nem tűr el és Montenegró feltétlenül szövetségese oldalán lesz.

A hatás a tőzsdén.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A monarchia ultimátuma körül támadt háborus hírek az értéktőzsdén is nagy izgalmat keltettek s a vezetőpapírok árfolyamaiban nagy áresések mutatkoztak. A déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 729.—, Osztrák Hitel 566.—, Koronajáradék 76.60, Osztrák-Magyar Államvasut 625.—, Jelzáloghitelbank 357.—, Leszámitoló Bank 433.—, Hazai Bank 258.—, Magyar Bank 439.—, Kereskedelmi Bank 3465, Rimamurányi 539.—, Salgótarjáni 619.—, Általános Kőszénbánya 928.—, Közuti Vasut 529.—, Vilamos Vasut 289.—, Adria —.—.

GABONATŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	13.94
Buza (1915 áprilisra)	14.02
Rozs (októberre)	9.82
Zab (októberre)	8.40
Tengeri (júliusra)	7.26
Tengeri (augusztusra)	—
Tengeri (1915 májusra)	—

Nagykikindai járás főszolgabírájától. 3877—1914. szám. 854—31

Pályázati hirdetés.

Magyarpadé községben megüresedett községi irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetnek.

Az irnok-végrehajtó javadalmazása 1000 korona.

Felhívom pályázókat, hogy az 1883. évi I. t.-c. 19. §-ában előirt bizonyítvánnyal és erkölcsi minősítést igazoló községi bizonylattal felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 15-ig a nagykikindai szolgabírószákhoz nyújtsák be.

Nagykikinda, 1914. évi július hó 19.

Sztojanovics, tb. főszolgabíró.

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x 31

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, cimkéket, reklámcedulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“ kiadóhivatalába intézendők. 426—x 89

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.

Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6.21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7.10
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	10.00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Karlova—Szegedre délután	1.13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4.00
Pancsovára délután	5.40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7.18
Pancsovára délelőtt	8.10

Nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3.33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10.59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6.35
Antalfalvára reggel	4.30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.

Budapest—Szeged—Nagykikinda—Karlováról este	9.21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7.17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4.50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3.11
Budapest—Szeged—Karlováról délután	9.24
Szeged—Karlováról délelőtt	6.49
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	9.28
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	6.40
Temesvár—Zsombolyáról este	8.38
Pancsováról délelőtt	7.09
Pancsováról este	—

Nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra.

Módosról reggel	6.56
Szécsányról este	8.16
Pancsováról délután	5.04
Zsombolyáról délután	9.34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	4.10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	8.23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	—

Nagybecskereki női kereskedelmi szak-tanfolyam.

Iskolai értesítés.

A Miasszonyunkról nevezett Iskola-nővérek Nagybecskereken a polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyamot tartanak fenn, melybe **a jelentkezők, ill. beiratkozások az egész nagyszünet alatt s szept. hó 3-ig** eszközöltnék.

A tanfolyamba fővehetők a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát sikerrel végzett tanulók E bizonyítvány hiányában fölvételi vizsgálat alapján. — A tanfolyam elvégzése után a tanulók jogérvényes bizonyítványt nyernek Évi tandíj 120 korona, beiratási díj 10 korona.

A tanulók nemcsak bejárók, hanem bennlakó növendékek is lehetnek az iskolával kapcsolatos internátusban. — Felvilágosítással az intézet előjárósága bármikor szívesen szolgál. 843—x.5

1970—1914. szám. 859—1

Pályázati hirdetmény.

Alibunár községnél egy **erdőszolgai állás** üresedésbe jött, mely pályázat útján töltetik be.

Az állás 240 kor. évi fizetéssel van összekötve.

Az erdőőri szolgálati és fegy. szabályok 6. §-a szerint ezen állásra pályázó igazolni köteles:

- a) magyar állampolgárságát és
- b) fedhetlen előéletét, erkölcsi és illetőségi bizonylattal, főbírói láttamozással;
- c) nagykorúságát születési bizonylattal;
- d) ép szellemi erő és egészséges testalkatát, hibátlan beszélő-, látó- és hallóképességét hatósági orvosi bizonylattal;
- e) nyelvismereteit és írni-olvasni tudást.

A magyar nyelvet bírók előnyben részesülnek.

A pályázati kérvények **1914 július 31-ig** alulírott előjáróságnál adandók be. Alibunár, 1914 július 15.

Előjáróság.

3504—1914 tkvi szám. 858—1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Weil Adolf pancsovai ügyvéd által képviselt Rauscher Adalbert pancsovai lakos végrehajthatónak, Paszkuov Mladen botosi lakos végrehajtást szenvedett elleni hátralékos 1187 korona tőke, ennek 1913. évi június hó 6-tól járó 5%-os kamatai s 147 kor. 60 fillér költség és járuléki iránt folytatott végrehajtási ügyében és a csatlakozottaknak kimondott Ujvári Adolf 2000 kor. s jár., Steinitzer Géza 3996 kor. 08 fillér tőke s járuléki iránti követelésének behajtása végett a pancsovai kir. törvényszéknek és a perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén a botosi 305 □-ölnyi udvar a beltelekben 7200 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul **1914. évi augusztus hó 4. napjának d. e. 9 órája** Botos községéhez kitűztetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908:XLI. t. c. 26. §.).

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881:LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881:LX. t. c. 147., 150., 170. §§.) 1908:XLI. t. c. 21. §.)

Perlasz, 1914. évi jun. hó 7. napján.

Bodnár s. k.,
kir. járásbíró.

Ut ányomás nem díjaztatik.

851—22

Bánlaci főszolgabírótól.

1536—914. sz.

846—2.2

2085—914. szám.

856—1

Hirdetmény.

A bánlaci járás utibizottsága az 1914. évre szóló és alispán ur számu intézkedésével megállapított költségvetésben a **zichyfalva-nagymargitai vicinális uton levő rozoga fahid lebontását** és helyébe egy **új hidnak építését** elhatározta s a bánlaci főszolgabírói hivatalban őrzött terv és elemi költségvetésének megfelelőleg leendő felépítésére 1000 koronát engedélyezett.

A fenti hid építésére **1914. évi július hó 31. napjának d. e. 9 órákor** a bánlaci főszolgabírói hivatalban tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A hid a tárgyalás napjától számított 60 nap alatt befejezendő.

Egyébként az állami építkezésekre vonatkozó általános feltételek itt is mérvadók.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti munkálatokra az engedélyezett összegek utáni 5%-os bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött időig az utibizottság pénztáránál (Bánlak községnél) annál is inkább adják be, mert az elkésztett beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervezet és előmérleti költségvetés a bánlaci főszolgabírói hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt Bánlakon, 1914. évi július hó 21-én.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Hirdetmény.

Alulírott község előjárósága közhírré teszi, hogy a **Kistárnok község tulajdonát képező vadászati jog 1914. évi július hó 31-én d. e. 9 órákor** Kistárnok községéhez tanácstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek egymásután következő **6 évre** haszonbérbe fog adatni.

Kistárnok, 1914. évi július 20.

Az előjáróság.

Nagykikindai járás főszolgabírájától.

704—1914. szám.

855—3.1

Pályázati hirdetmény.

Padé községben elhalálozás folytán megüresedett **községi irtokai állásra** pályázatot hirdetnek.

Az irtok javadalmazása: készpénzfizetés 1000 korona, természetbeni lakás, vagy pedig 120 korona évi lakbér.

Felhívom pályázókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 19. §-ában előirt bizonyítványt és erkölcsi minősítést igazoló községi bizonylattal felszerelt kérvényüket **folyó évi augusztus hó 26-ig** a nagykikindai szolgabíróshoz nyújtsák be. A szerb nyelv tudása szükséges.

Nagykikinda, 1914. évi július hó 19.

Sztojanovics, tb. főszolgabíró.

17093. szám.
1914.

AZ ARADI M. KIR. ÁLLAMJÓSZÁGIGAZGATÓSTÓL.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a következő munkálatokra:

Tételszám	M e g n e v e z é s	A kincstár által engedélyezett összeg		A m. község fizet a kézi és igás napszámok megváltására	
		K	f	K	f
1914. évi augusztus hó 21. napján.					
<i>I. Aradmegyében.</i>					
1	Magyarpécskán róm. kath. templom és lelkészlak javítása	6683	79	573	25
2	Magyarpécskán ispanlak javítása és az irodahelyiség kibővítése	2007	02	—	—
<i>II. Temesvármegyében.</i>					
3	Nagykárolyfalván a róm. kath. lelkészlak javítása	3642	35	126	25
4	Temesrékason a volt erdőtisztalak javítása	1563	59	—	—
5	Gizellafalván telepes házak javítása	9396	33	—	—
6	Mosniczán telepközölkök javítása	3900	25	—	—
1914. évi augusztus hó 22. napján.					
<i>III. Krassó-Szörényvármegyében.</i>					
7	Tiszafán a róm. kath. lelkészlak javítása	4949	41	693	98
8	Lugosi gör. kath. lelkészlak javítása	637	46	73	15
9	Szederjesen 7 drb átereszt építése	2180	—	—	—
<i>IV. Torontálvármegyében.</i>					
10	Nagyzerésbetlakon új róm. kath. lelkészlak építése	31754	70	—	—
<i>V. Bácsvármegyében.</i>					
11	Bácsszentivánon a róm. kath. templom tetőzetének megújítása és a falazat kijavítása	6035	91	457	24

Az írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás Aradon a m. kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében a fent kitétt napokon délelőtt 10 órákor fog megkezdeni és megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Az ajánlat minden egyes munkára külön-külön teendő.

Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírosban va amely királyi adóhivatali pénztárnál bánatpénz gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a kir. jószágigazgatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt (delelőtt 8—2 óráig) megtekinthetők.

Elkésztett vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek. Ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — azok összegére való tekintet nélkül — szabadon választhasson.

Arad, 1914. évi július hó 17-én.

Magyar királyi államjóságigazgatóság.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1914. évi május hó 1-től.

Oda.					Zsombolya—Nagybecskerek.					Vissza.					Oda.					Nagybecskerek—Pancsova.					Vissza.														
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.											
6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	6008	217.					6007	6072/1	6006/5	6014/13	6264	6204	6212	6202	210.					6201	6267	6211	208.					6101	6471	6411						
I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály				
—	805	1015	—	825	880	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	érk.	125	630	110	—	780	—	810	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	630	110	—	730	—	810	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	630	110	—	730						
—	209	—	—	1201	257	—	Szeged (191)	—	948	307	402	—	1257	—	155	1151	—	Szeged (194)	—	255	—	—	1234	—	149	—	—	—	—	—	—	—	1234						
—	—	—	—	140	140	—	Temesvár-Józsefv. (191)	—	788	207	606	—	—	—	—	346	225	—	Nagykikinda (194, 201)	—	149	—	1018	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1018						
—	450	—	—	153	530	ind.	Zsombolya (191, 217, 202)	érk.	628	1205	433	930	—	—	—	810	518	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	833	—	652	—	—	—	—	—	—	—	—	—	652						
—	456	—	—	159	536	érk.	Ujzsombolya (209)	ind.	624	1156	430	923	—	—	—	815	523	érk.	Nagybecskerek-bégapart (194, 209)	ind.	833	—	647	—	—	—	—	—	—	—	—	—	647						
—	500	—	—	200	540	ind.	Klári	—	619	1143	425	920	—	—	—	839	535	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	823	721	642	—	—	—	—	—	—	—	—	642							
—	514	—	—	214	554	—	Köcse	—	606	1124	412	907	—	—	—	849	547	érk.	Sándorudvar (217)	ind.	819	710	633	—	—	—	—	—	—	—	—	633							
—	523	—	—	222	603	—	Kurjacska	—	557	1112	403	859	—	—	—	853	555	érk.	Sándorudvar (217)	ind.	809	657	623	—	—	—	—	—	—	—	—	623							
—	530	—	—	229	610	—	Csene	—	549	1101	355	821	—	—	—	902	600	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	808	632	622	—	—	—	—	—	—	—	—	622							
—	549	—	—	245	626	—	Ujvár	—	540	1049	345	843	—	—	—	914	612	—	Erka Zs. emelőfalva	—	757	618	611	—	—	—	—	—	—	—	—	611							
—	603	—	—	253	639	—	Óregfalva	—	510	1021	323	823	—	—	—	948	616	—	Tamásfalva	—	732	546	545	—	—	—	—	—	—	—	—	545							
—	614	—	—	310	650	—	Ótelek	—	454	1006	311	810	—	—	—	1005	701	—	Ujzóra	—	712	525	527	—	—	—	—	—	—	—	—	527							
—	622	—	—	318	658	—	Jánosfalva	—	441	953	309	821	—	—	—	1025	721	érk.	Antalfalva (211)	ind.	651	455	506	—	—	—	—	—	—	—	—	506							
—	633	—	—	329	709	—	Párdány	—	420	938	248	750	—	—	—	—	—	—	Szamos (211)	ind.	555	623	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	650	—	—	347	733	—	Fény	—	416	918	233	737	—	—	—	—	—	—	Szamos (211)	érk.	832	332	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	702	—	—	358	745	—	Módos (200)	ind.	402	859	219	721	—	—	—	—	—	—	Antalfalva (211)	ind.	555	623	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	713	—	—	409	756	—	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	350	843	205	719	—	—	—	—	—	—	Szamos (211)	ind.	555	623	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	915	—	—	Módos	ind.	581	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	Torontálvásárhely	—	639	209	455	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	531	—	—	219	—	—	Torontálzecsány	ind.	725	833	442	915	—	—	—	—	—	—	Cserépalja	—	615	133	431	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	433	735	—	427	—	—	Módos	ind.	514	805	202	654	—	—	—	—	—	—	Ferenczhalom	—	559	117	416	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	454	754	—	446	—	—	(205, 208)	ind.	455	805	139	635	—	—	—	—	—	—	Torontálalmás	—	538	115	405	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	510	802	640	501	—	—	Szárca	—	447	755	1259	530	—	—	—	—	—	—	Pancsova-Józsefv. (205, 212)	ind.	510	1230	326	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
—	529	816	755	516	—	—	Ernőháza	—	434	740	1242	517	—	—	—	—	—	—	Pancsova (212)	ind.	510	1230	326	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
—	541	*826	*706	526	—	—	Pusztakenderes	—	*423	*728	1233	505	—	—	—	—	—	—	Petre (212)	ind.	1103	835	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
—	*551	*836	*716	536	—	—	Lázárföld	—	*413	*718	1223	455	—	—	—	—	—	—	Versecz (206, 212)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	606	845	725	544	—	—	Sándorudvar (210)	ind.	405	710	1215	444	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	619	857	733	556	—	—	Sándorudvar (210)	ind.	352	656	1201	435	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	620	900	739	601	—	—	N.-Becskek-Gyárt.	ind.	351	655	1200	434	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	646	909	750	611	—	—	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	ind.	*342	645	1150	425	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	656	918	800	620	—	—	N.-Becs. (194, 210)	ind.	333	635	1139	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	923	—	625	—	—	Szeged (194)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	928	—	630	—	—	Budapest ny. p. u. (191, 194)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	215	—	1284	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	620/110	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							